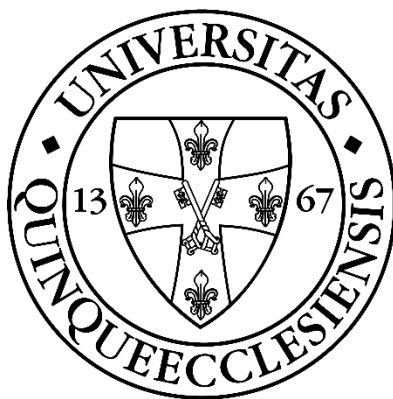

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM
EGÉSZSÉGTUDOMÁNYI KAR
Egészségtudományi Alapozó, Szülésznői és Védőnői Intézet

Anatómia I. – Képletek jegyzéke

Egészségtudományi hallgatók részére
- kiegészítő jegyzet -

Készítette:
Dr. Takács Krisztina

AZ NKFI ALAPBÓL
MEGVALÓSULÓ
PROJEKT

2022.

Tartalomjegyzék

1) Alapfogalmak. Az emberi test tengelyei, síkjai és irányai	3
Tengelyek	3
Síkok	3
Irányok.....	3
2) Szövetek	4
Hámszövet (tela epithelialis).....	4
Kötőszövetek (tela conjunctiva).....	4
Támasztószövetek	4
Porcszövet (chondroid) szövet (tela cartilaginis)	4
Csontszövet (tela ossis).....	5
Izomszövetek (tela muscularis)	5
Idegszövet (tela nervosa)	5
3) Csontvázrendszer (systema ossium)	7
Általános csonttani kifejezések	7
Fej csontjai.....	7
Gerincoszlop és mellkas csontjai.....	8
Felső végtag függesztő öve és a felső végtag csontjai	8
Alsó végtag függesztő öve és az alsó végtag csontjai.....	9
4) Izomrendszer (systema musculorum)	11
Fej és nyak izmai.....	11
Hátizmok.....	11
Mellkas izmok.....	12
Hasizmok és a törzs izmai.....	12
Felső végtag izmai	12
Alsó végtag izmai	12
5) Vér	14
6) Keringési rendszer (systema circulationis).....	15
Általános kifejezések és az érfal szerkezete	15
A szív.....	15
A szív ingerkeltő és vezető rendszere	16
Vérkörök.....	16
Az aorta részei, a mell- és a hasüreg fontosabb artériái	16

A fej artériái.....	17
A felső végtag artériái.....	17
Alsó végtag artériái.....	18
Vénás keringés.....	18
Az alsó végtag vénái	18
Törzs gyűjtőeres hálózata.....	18
A felső végtag vénái.....	18
Az agy vénás sinus-ai és a fej vénái	19
A vena portae rendszere – A máj portális keringése.....	19
Magzati keringés (circulatio foetalis)	19
7) Nyirorendszer (systema lymphaceum).....	20
8) Légző rendszer (systema respiratorium).....	21
9) Vizeletkiválasztó és elvezető rendszer (organa uropoetica)	22
Vese anatómiája.....	22
Vese keringése	22
Nephron felépítése.....	22
10) Emésztőrendszer (apparatus digestorius).....	23
A tápcsatorna falának rétegrendje.....	23
Tápcsatorna szakaszai	23
Hashártyaviszonyok.....	24
Emésztőmirigyek anatómiája	25
Felhasznált irodalom	26

1) Alapfogalmak. Az emberi test tengelyei, síkjai és irányai

Tengelyek

Latin név	Kiejtés	Jelentés
longitudinalis (verticalis)	longitudinális (vertikális)	hosszanti (fentről lefelé futó) tengely
sagittalis	szaggitális	nyílirányú (előlről hátrafelé haladó) tengely
transversalis (horizontalis)	transzverzális	haránt (vízszintesen futó oldal irányú) tengely

Síkok

Latin név	Kiejtés	Jelentés
frontalis	frontális	homlok irányú sík
sagittalis mediansagittalis	szaggitális mediánszaggitális	nyílirányú sík, középvonalban futó nyílirányú sík
horizontalis	horizontális	vízszintes sík

Irányok

Latin név	Kiejtés	Jelentés
medialis	mediális	középsíkhöz közeli
lateralis	laterális	középsíktól távoli, oldalsó
superior	szuperior	felső
inferior	inferior	alsó
cranialis	kraniális	fejvégi, fejtéghez közelebbi
caudalis	caudális	farokvégi, farokvéghez közelebbi
anterior	anterior	elülső, előrébb elhelyezkedő
posterior	poszterior	hátsó, hátrébb elhelyezkedő
ventralis	ventrális	hasi, hasi oldalhoz közelebbi
dorsalis	dorzális	háti, háti oldalhoz közelebbi
dexter	dekszter	jobb
sinister	sziniszter	bal
major	major	nagy
minor	minor	kis, kicsi
magnus	magnusz	nagy
parvus	parvusz	kis, kicsi
longus	longusz	hosszú
brevis	brévisz	rövid
externus	ekszternusz	külső
internus	internusz	belső
superficialis	szuperficiális	felszíni
profundus	profundus	mély, mélyen fekvő
proximalis	prokszimális	végtagon a törzshöz közelebbi
distalis	disztális	végtagon a törzstől távolabbi
ulnaris	ulnárisz	felső végtagon, a singcsont oldalán elhelyezkedő
radialis	radiálisz	felső végtagon, az orsócsont oldalán elhelyezkedő
palmaris (volaris)	palmáris (voláris)	tenyéri felszín
plantaris	plantáris	talpi felszín
dorsalis	dorzális	lábháti / lábháti felszín

2) Szövetek

Szövettípus neve	Kiejtés	Előfordulása az emberi szervezetben/megjegyzés
Hámszövet (tela epithelialis)	téla epitéliális	felületeket, felszíneket határol, elválaszt, befed
egyrétegű laphám		endothel, alveolus, glomerulusok
egyrétegű köbhám		petefészek felszíne, vesetubulusok
egyrétegű hengerhám		- mikrobolyhos (vékonybél belső fala), - csillós (tuba uterina)
több magoros csillós hengerhám		légutak, tuba uterina
többrétegű, el nem szarusodó laphám		végbélnyílás, hüvely, szájüreg
többrétegű, elszarusodó laphám		bőr
urothelium	urotélium	ureter, vesica urinaria, urethra
mirigyhám		
exocrin mirigy	ekzokrin	külső elválasztású mirigy
merocrin mirigysejt	merokrin	emésztőtraktus
holocrin mirigysejt	holokrin	faggyúmirigy
apocrin mirigysejt	apokrin	tejmirigy
endocrin mirigy	endokrin	belső elválasztású mirigy (hormontermelő mirigy)
érezkhám		Corti-szerv, ízlelőbimbók
pigmenthám		retina
Kötőszövetek (tela conjunctiva)	téla konjunktíva	
embrionális kötőszövet		mesenchyma sejtek
laza rostos kötőszövet		szervek között, összeköt, térkitöltő
tömött rostos kötőszövet		ín, szalagok
elasticus kötőszövet	elasztikus	arteria, arteriola, ligamentum nuchae, ligamentum flavum
reticularis kötőszövet	retikuláris	vérképző és limfatikus szervek
vér		
zsírszövet		
fehér zsírszövet		bőralja, capsula adiposa (vese zsíros tokja)
barna zsírszövet		újszülött esetében lapockák közötti területen megtalálható tartalék tápanyag
chordoid szövet	kordoid	embrio gerinchúr
Támasztószövetek		
Porcszövet (chondroid) szövet (tela cartilaginis)	kondroid téla káartiláginisz	porcszövet
hyalinporc	hialinporc	üvegporc ízületi felszín, trachea
chondron	kondron	porcszövet alapegysége
kollagénrostos porcszövet		porckorongok, symphysis
elasztikus-rostos porcszövet		fülkagyló, orr

Szövetípus neve	Kiejtés	Előfordulása az emberi szervezetben/megjegyzés
Csontszövet (tela ossis)	téla osszisz	csontszövet
periosteum	perioszteum	csonthártya
substantia spongiosa	szubsztancia spongióza	szivacsos csontállomány
substantia compacta	szubsztancia kompakta	tömör csontállomány
osteoblast	oszteoblaszt	csontszövetet felépítő sejt
osteocyta	oszteocita	állandósult csontsejt
osteoclast	oszteoklaszt	csontszövetet lebontó sejt
osteon	oszteon	csontszövet alapegysége
Havers-csatorna	haversz	az osteon közepén hosszában futó csatorna
Volkman-csatorna	folkman	a csontszövetben a Havers-csatornákat vízszintes irányban összekötő csatornák
lamella	lamella	lemez
lacuna	lakúna	mélyedés
canaliculi	kanalikuli	csatornácska
Izomszövetek (tela muscularis)	téla muszkulárisz	
simaizom		érfalban, zsigerek falában
harántcsíkolt izom		vázizmokban
epimysium	epimízium	az izmot körülvevő kötőszövetes tok
perimysium	perimízium	izomnyalábot körülvevő kötőszövet
endomysium	endomízium	izomrostokat körülvevő burok
myofibrillum	miofibrillum	izomrost
filamentum	filamentum	szál, rostszerű képlet
sarcomer	szarkomér	izomrost alapegysége
aktin		vékony filamentum
miozin		vastag filamentum
Z-vonal / Z-lemez		sarcomert határoló lemez
I-csík		izotróp csík (fényáteresztő)
A-csík		anizotróp csík (fényelnyelő)
H-zóna		A-csík közepén, csak miozin
M-vonal		sarcomer közepén futó sáv
szívizomszövet		
Eberth-vonalak (discus intercalaris)	ébert vonal (diszkusz interkalárisz)	szívizomsejtek közötti kapcsolódás
syntitium	szincicium	ingerre együttesen működő képlet (pl. szívizomszövet: az ingerre a szívizomsejtek együttesen húzódnak össze)
Idegyszövet (tela nervosa)	tela nervóza	
neuron	neuron	idegsejt (ingerület vezetése!)
dendrit		idegsejt rövid nyúlványa
axondomb		sejttestből az axon kiindulási hely
axon		idegsejt hosszú nyúlványa
mielin-hüvely		axont beburkoló hüvely (velőshüvely)

Szövettípus neve	Kiejtés	Előfordulása az emberi szervezetben/megjegyzés
Schwann sejt	svann sejt	velőshüvelyt kialakító sejttípus
Ranvier-befűződés	ranvir befűződés	velőshüvely borítások közötti csupasz axonrészek
végfácska		axon végén található
szinapszis		ingerület átadására szolgálnak az idegsejtek között
neuroglia	neuroglia	az idegszövet másik sejttípusa, táplálja az idegsejteket, véd, kitölti a teret (nem képes vezetni az ingerületet!)

3) Csontvázrendszer (systema ossium)

Általános csonttani kifejezések

Latin név	Kiejtés	Jelentés
sceletum	szkeletum	csontváz
os / ossa	osz / ossza	csont / csontok
proximalis epiphysis	prokszimális epifízis	törzshöz közelebbi vég csont esetén
diaphysis	diafízis	hosszú csöves csont középső része, a csontvégek közötti rész
distalis epiphysis	disztális epifízis	törzstől távolabbi vég csont esetén
substantia spongiosa	szubsztancia spongióza	szivacsos csontállomány
substantia compacta	szubsztancia kompakta	tömör csontállomány
medulla ossium	medulla osszium	csontvelő
cavitas medullaris	kavitász medullárisz	velőüreg
periosteum	perioszteum	csonthártya
articulatio	artikuláció	ízület
cartilago articularis	kartilágo artikulárisz	ízületi porc
cavum articulare	kávum artikuláre	ízületi üreg
ligamentum / ligamenta	ligamentum / ligamenta	szalag / szalagok
fossa articularis	fossza artikulárisz	ízületi árok
caput	kaput	ízületi fej
capsula articularis	kapszula artikulárisz	ízületi tok

Fej csontjai

Latin név	Kiejtés	Jelentés
cranium	kránium	koponya
basis cranii	bázisz kránii	koponyaalap
calvaria	kálvária	koponyatető
cranium cerebrale	kránium cerebrále	agykoponya
os frontale	osz frontále	homlokcsont
os parietale	osz parietále	falcsont
os occipitale	osz okcipitále	nyakszirtcsont
foramen magnum	forámen magnum	öreglyuk
os temporale	osz temporále	halántékcsont
processus mastoideus	processzusz masztoideusz	csecsnyúlvány
processus zygomaticus	processzusz zigomatikusz	járomnyúlvány, járomív
processus styloideus	processzusz stiloideusz	íróvessző-nyúlvány
os sphenoidale	osz szfenoidále	ékcsont
sella turcica	szella turcica	töröknyereg (hypophysis itt helyezkedik el)
sutura sagittalis	szutura szaggitálisz	nyílvarrat
sutura coronalis	szutura koronálisz	koronavarrat
sutura squamosa	szutura szkvamóza	pikkelyvarrat
sutura lambdoidea	szutura lambdoidea	lambda varrat
scala anterior	szkála anterior	elülső koponyagödör
scala media	szkála média	középső koponyagödör
scala posterior	szkála poszterior	hátsó koponyagödör
fonticulus major	fontikulusz major	nagykutacs
fonticulus minor	fontikulusz minir	kiskutacs
cranium viscerale	kránium viszcerále	arckoponya
os ethmoidale	osz etmoidále	rostacsont

Latin név	Kiejtés	Jelentés
lamina cribrosa	lamina kribróza	rostacsont szitalemeze
os nasale	osz nazale	orrcsont
os lacrimale	osz lakrimále	könnycsont
maxilla	makszilla	felső állcsont
mandibula	mandibula	állkapocs
articulatio temporomandibularis	artikuláció temporomandibulárisz	állkapocsízület
os zygomaticum	osz zigomatikum	járomcsont
vomer	vomer	ekecsont
os palatinum	osz palatinum	szájpadcsont
os hyoideum	osz hioideum	nyelvcsont
Koponyaalapi nyílások		
lamina cribrosa	lamina kribróza	rostacsont szitalemeze
canalis opticus	kánálisz optikusz	látóideg csatornája
fissura orbitalis superior	fissúra orbitálisz szuperior	felső szemgödri hasadék
foramen rotundum	forámen rotundum	kerek nyílás
foramen ovale	forámen ovále	ovális nyílás
meatus acusticus internus	meátusz akusztikusz internusz	belső hallójárat
foramen jugulare	forámen juguláre	nyakszirtcsont és sziklacsont közötti nyílás
canalis hypoglossus	kánálisz hipoglossusz	nervus hypoglossus csatornája

Gerincoszlop és mellkas csontjai

Latin név	Kiejtés	Jelentés
columna vertebralis	kolumna vertebrálisz	gerincoszlop
vertebra cervicalis (7 db)	vertebra cervikálisz	nyaki csigolya
vertebra thoracica (12 db)	vertebra toracika	hátcsigolya
vertebra lumbalis (5 db)	vertebra lumbálisz	ágyéki csigolya
sacrum (5 db összecsontosodása)	szakrum	keresztcsont
os coccygis (3-5 db)	osz kokcigisz	farokcsont
canalis vertebralis	kánálisz vertebrálisz	gerinccsatorna
vertebra	vertebra	csigolya
processus spinosus	processusz szpinózusz	tővisnyúlvány
arcus vertebrae	árkusz vertebré	csigolyaív
foramen vertebrae	forámen vertebré	csigolyalyuk
corpus vertebrae	korpusz vertebré	csigolyatest
processus transversus	processusz transzverzusz	harántnyúlvány
foramen transversarium	forámen transzverzáríum	harántnyúlványon lévő lyuk (csak nyakcsigolyákon található)
sternum	szternum	szegycsont, mellcsont
manubrium	manubrium	markolat rész
corpus sterni	korpusz szterni	mellcsont testi rész
processus xyphoideus	processusz kszihoideusz	kardnyúlvány rész
costa	koszta	borda

Felső végtag függesztő öve és a felső végtag csontjai

Latin név	Kiejtés	Jelentés
extremitas superior	eksztremitász szuperior	felső végtag
clavicula	klavikula	kulcscsont
scapula	szkapula	lapocka
acromion	akromion	vállcsúcs

Latin név	Kiejtés	Jelentés
processus coracoideus	processzusz korakoideusz	hollócsőrnyúlvány
cavitas glenoidalis	kavitász glenoidálisz	vállízület vápája
spina scapulae	szpína szkapulé	lapockatövis
brachium	bráhium	felkar
humerus	humerusz	felkarcsont
caput humeri	kaput humeri	felkarcsont feje
collum anatomicum	kollum anatómikum	anatómiai nyak
collum chirurgicum	kollum khirurgikum	sebészeti nyak (jellemző törési hely)
corpus humeri	korpusz humeri	felkarcsont test
epicondylus lateralis	epikondilusz laterálisz	oldalsó ízületi nyúlvány
epicondylus medialis	epikondilusz mediálisz	középső ízületi nyúlvány
capitulum humeri	kapitulum humeri	felkarcsont fejecs (distalis végen)
trochlea humeri	trohlea humeri	felkarcsont henger alakú ízületi része
antebrachium	antebráhium	alkar
radius	rádusz	orsócsont
caput radii	caput rádii	orsócsont feje
tuberositas radii	tuberóztatasz rádii	orsócsont érdessége
ulna	ulna	singcsont
olecranon	olekránon	könyökcsúcs
manus	manusz	kéz
carpus	kárpusz	kéztő
carpus proximalis csontjai (4 db) (lateral→ medial irányba)	kárpusz	kéztő csontjainak első sora
os scaphoideum	osz szkafoideum	sajkacsont
os lunatum	osz lunátum	holdas csont
os triquetrum	osz trikuetrum	háromszögletű csont
os pisiforme	osz piziforme	borsócsont
carpus distalis csontjai (4 db) (lateral→ medial irányba)		kéztő csontjainak második sora
os hamatum	osz hamátum	horgas csont
os capitatum	osz kapitátum	fejes csont
os trapezoideum	osz trapézoideum	kis sokszögletű csont
os trapezium	osz trapézium	nagy sokszögletű csont
os metacarpale (5 db)	osz metakárpále	kézközépcsontok
phalanx (14 db)	falanksz	ujjperccsont

Alsó végtag függesztő öve és az alsó végtag csontjai

Latin név	Kiejtés	Jelentés
extremitas inferior	eksztremitász inferior	alsó végtag
pelvis major	pelvisz major	nagymedence
pelvis minor	pelvisz minor	kismedence
pelvis	pelvisz	medence
os coxae (2 db)	osz kokszé	medencecsont
os ilium	osz ilium	csípőcsont
os ischii	osz iszkii	ülőcsont
os pubis	osz pubisz	szeméremcsont
sacrum	szakrum	keresztcsont
os ilium részei		csípőcsont részei
crista iliaca	kriszta iliáka	csípőtaraj

Latin név	Kiejtés	Jelentés
fossa iliaca	fossza iliáka	csípőcsont belső felszínének bemélyedése
spina iliaca anterior superior	szpína iliáka anterior szuperior	elülső, felső csípőtővis
os ischii részei		ülőcsont részei
spina ischiadica	szpína iszkiádika	ülőtővis
tuber isciadicum	tuber iszkiádikum	ülőgumó
foramen obturatum	forámen obturátum	elfedett nyílás
ramus superior	rámusz szuperior	felső ág
ramus inferior	rámusz inferior	alsó ág
corpus	korpusz	test
os pubis részei		szeméremcsont részei
symphysis	szimfizis	szeméremcsontok között elől lévő porcos kapcsolódás
acetabulum	acetábulum	csípőízületi vápa
ligamentum / ligamenta	ligamenta	szalag / szalagok
ligamentum sacrotuberale	ligamentum szakrotuberále	keresztcsonti-ülőgumói szalag
ligamentum sacrospinale	ligamentum szakrospinále	keresztcsonti-ülőtővisi szalag
ligamentum inguinale	ligamentum inguinále	lágycsontszalag
femur	femur	combcsont
caput femoris	caput femorisz	combcsont feje
collum femoris	kollum femorisz	combcsont nyaka
corpus femoris	korpusz femorisz	combcsont teste
trochanter major	trohanter major	combcsont nagy dudora, nagy tompor
trochanter minor	trohanter minor	combcsont kis dudora, kis tompor
patella	patella	térdkalács
tibia	tíbia	sípcsont
malleolus medialis	malleolusz mediális	belső bokanyúlvány
fibula	fibula	szárkapocscsont
malleolus lateralis	malleolusz laterális	külső bokanyúlvány
ossa pedis	ossa pedisz	láb csontjai
tarsus	tarzusz	láb-tőcsont
talus	tálusz	ugrócsont
calcaneus	kalkaneusz	sarokcsont
os naviculare	osz navikuláre	sajkacsont
os cuboideum	osz kuboideum	köbcsont
os cuneiforme	osz kuneiforme	ékcsont
metatarsus (5 db)	metatarzusz	lábközépcsont
phalanx (14 db)	falanksz	ujjperccsont

4) Izomrendszer (systema musculorum)

Latin név	Kiejtés	Jelentés
musculus (m.) / muscoli (mm.)	muszkulusz / muszkuli	izom / izmok
contractio	kontrakció	összehúzódás
tendo	tendo	ín
vagina tendinis	vagina tendinisz	ínhüvely
fascia	faszcia	izompólya
bursa	burza	zsák, nyáktömlő
venter	venter	izomhas
biceps	bicepsz	kétféjű
triceps	tricepsz	háromfejű
quadriceps	kvadricepsz	négyfejű
flexor	flekszor	hajlító
extensor	eksztenzor	fesztítő
adductor	adduktor	közelítő
abductor	abduktor	távolító
rotatio	rotáció	forgatás
circumductio	cirkumdukció	körzés
sphincter	szfinkter	szűkítő, záróizom
dilatator	dilatátor	tágító, nyitó
levator	levátor	emelő
depressor	depresszor	lehúzó
pronatio	pronáció	borintás (befelé forgatás)
supinatio	szupináció	hanyintás (kifelé forgatás)

Fej és nyak izmai

Latin név	Kiejtés	Jelentés
galea aponeurotica	gálea aponeurotika	fejsisak
m. frontalis	muszkulusz frontálisz	homlokizom
m. temporalis	muszkulusz temporálisz	halánték izom
m. occipitalis	muszkulusz okcipitálisz	nyakszirtizom
m. orbicularis oculi	muszkulusz orbikulárisz okuli	körkörös szemizom
m. orbicularis oris	muszkulusz orbikulárisz orisz	száj körüli izom
m. buccinator	muszkulusz buccinátor	trombitásizom
m. masseter	muszkulusz masszéter	rágóizom
m. sternocleidomastoideus	muszkulusz szternokleidomasztoideusz	fejbiccentő izom
platysma	platizma	bőrízom

Hátizmok

Latin név	Kiejtés	Jelentés
m. trapezius	muszkulusz trapéziusz	trapézizom, csuklyásizom
m. rhomboideus major / minor	muszkulusz romboideusz major/minor	nagy és kis rombuszizom
m. levator scapulae	muszkulusz levátor szkapulé	lapockaemelő izom
m. teres major / minor	muszkulusz teresz májor / minor	nagy /kis görgetegizom
m. latissimus dorsi	muszkulusz latissimusz dorzi	széles hátizom

Mellkas izmok

Latin név	Kiejtés	Jelentés
diaphragma	diafragma	rekeszizom
centrum tendineum	centrum tendineum	a rekeszizom középső kötőszövetes, inas lemez része
m. pectoralis major	muszkulusz pektorálisiz major	nagy mellizom
m. pectoralis minor	muszkulusz pektorálisiz minor	kis mellizom
m. serratus anterior	muszkulusz szerrátusz anterior	elülső fűrészigom
m. intercostalis externus et internus	muszkulusz interkosztálisiz eksternusz et internusz	külső és belső bordaközi izom
sinus phrenicocostalis	szinusz frenikokosztálisiz	tüdők alatti üreg a mellüregben, melyet alulról a diaphragma, oldalról a bordák határolnak

Hasizmok és a törzs izmai

Latin név	Kiejtés	Jelentés
m. rectus abdominis	muszkulusz rektusz abdominisiz	egyenes hasizom
linea alba	línea alba	fehér vonal
m. obliquus externus abdominis	muszkulusz obligusz eksternusz abdominisiz	külső ferde hasizom
m. obliquus internus abdominis	muszkulusz obligusz internusz abdominisiz	belső ferde hasizom
m. transversus abdominis	muszkulusz transzverzusz abdominisiz	haránt hasizom
canalis inguinalis	kánálisiz inguinálisiz	lágycsatorna
m. quadratus lumborum	muszkulusz kvadrátusz lumbórum	négyszögű ágyékizom
m. iliacus	muszkulusz iliákusz	csípőizom
m. psoas major	muszkulusz pszoász major	nagy horpaszigom

Felső végtag izmai

Latin név	Kiejtés	Jelentés
m. deltoideus	muszkulusz deltoideusz	deltaizom
m. coracobrachialis	muszkulusz korakobrahiálisiz	hollócsőr-karizom
m. biceps brachii	muszkulusz bicepsz bráhi	kétfejű karizom
m. brachialis	muszkulusz brahiálisiz	karizom
m. triceps brachii	muszkulusz tricepsz bráhi	háromfejű karizom
m. pronator teres	muszkulusz pronátor teresz	hengeres borintóizom
m. pronator quadratus	muszkulusz pronátor kvadrátusz	négyszögű borintóizom
m. supinator	muszkulusz szupinátor	hanyintó izom
thenar	tenár	hüvelykujj izompárna
mesothenar	mesotenár	kéz tenyéri részén középső izomrész
hypothernar	hipotenár	kisujj izompárnája
mm. lumbricales	muszkuli lumbrikálisiz	gilisztaizmok (kis izmok az ujjakon)
aponeurosis palmaris	aponeurozisz pálmárisz	tenyéri bőnye (kiszélesedő ín)

Alsó végtag izmai

Latin név	Kiejtés	Jelentés
m. gluteus maximus	muszkulusz gluteusz makszimusz	nagy farizom
m. gluteus medius	muszkulusz gluteusz médiusz	közép farizom
m. gluteus minimus	muszkulusz gluteusz minimusz	kis farizom

Latin név	Kiejtés	Jelentés
m. piriformis	muszkulusz piriformisz	körteképzű izom
m. pectineus	muszkulusz pektineusz	fésűizom
m. quadriceps femoris	muszkulusz kvadricepsz femorisz	négyfejű combizom
ligamentum patellae	ligamentum patellé	térdkalács-ín
m. biceps femoris	muszkulusz bicepsz femorisz	kétfejű combizom
m. semitendinosus	muszkulusz szemitendinószus	féliginas izom
m. semimembranosus	muszkulusz szemimembranószus	félighártyás izom
m. sartorius	muszkulusz szartóriusz	szabóizom
m. adductor brevis	muszkulusz adduktor brévisz	rövid combközelítő izom
m. adductor longus	muszkulusz adduktor longusz	hosszú combközelítő izom
m. adductor magnus	muszkulusz adduktor magnusz	nagy combközelítő izom
m. gracilis	muszkulusz gracilisz	karcsúizom
m. tibialis anterior	muszkulusz tibiálisz anterior	elülső sípcsonti izom
m. extensor hallucis longus	muszkulusz eksztensor hallucisz longusz	nagylábujj hosszú feszítő izma
m. extensor digitorum longus	muszkulusz eksztensor digitórum longusz	hosszú lábujjfeszítő izom
m. triceps surae	muszkulusz tricepsz szuré	háromfejű lábikraizom
m. tibialis posterior	muszkulusz tibiálisz poszterior	hátsó sípcsonti izom
m. flexor hallucis longus	muszkulusz flekszor hallucisz longusz	nagylábujj hosszú hajlító izma
m. flexor digitorum longus	muszkulusz flekszor digitórum longusz	hosszú lábujjhajlító izom
m. peroneus longus	muszkulusz peroneusz longusz	hosszú szárkapcsi izom
m. peroneus brevis	muszkulusz peroneusz brevisz	rövid szárkapcsi izom

5) Vér

Latin név	Kiejtés	Jelentés
sanguis	szangvisz	vér
plasma	plazma	vérplazma
albumin	albumin	albumin (plazmafehérje)
globulin	globulin	globulin (plazmafehérje)
fibrinogen	fibrinogén	fibrinogén (plazmafehérje)
serum	szérum	szérum (fibrinogén mentes vérplazma)
alakos elemek		
erythrocyta	eritrocita	vörösvértest
thrombocyta	trombocita	vérlemezke
leukocyta	leukocita	fehérvérsejt
granulocyta	granulocita	fehérvérsejt típus, melynek plazmájában granulomok találhatóak
neutrophil granulocyta	neutrofil granulocita	semlegesen festődő granulomokat tartalmazó fehérvérsejt
basophil granulocyta	bazofil granulocita	bázikusan festődő granulomokat tartalmazó fehérvérsejt
eosinophil granulocyta	eozinofil granulocita	savasán festődő granulomokat tartalmazó fehérvérsejt
agranulocyta	agranulocita	fehérvérsejt típus, melynek plazmájában nincsenek granulomok
lymphocyta (T és B)	limfocita	limfocita (T: sejtes immunválaszban résztvevő fehérvérsejt; B: ellenanyaghoz [immunglobulin] kötött immunválaszban résztvevő fehérvérsejt)
monocyta	monocita	monocita

6) Keringési rendszer (systema circulationis)

Általános kifejezések és az érfal szerkezete

Latin név	Kiejtés	Jelentés
aorta	aorta	főverőér
arteria / arteriae (a. / aa.)	artéria / artérié	artéria / artériák verőér / verőerek
vena / venae (v. / vv.)	véna / véné	véna / vénák, visszér / visszerek gyűjtőér / gyűjtőerek
capillaris	kapilláris	hajszálér
vas	vaz	vérér
tunica intima	tunika intima	érfal belső rétege
tunica media	tunika média	érfal középső rétege (benne simaizomréteg található)
tunica externa / adventitia	tunika eksterna / ádventícia	érfal külső rétege

A szív

Latin név	Kiejtés	Jelentés
cor	kor	szív
basis	bázis	a szív alapja (felül található a pitvari részen)
apex	apeksz	szívcsúcs (kamrai vég)
pericardium → parietale, viscerale	perikardium → parietále, viszcerále	szívburok → fali lemeze, illetve a szerv felé tekintő lemeze
cavum pericardii	kávum perikardii	szívburok ürege
liquor pericardii	likvor perikardii	szívburok üregében lévő folyadék
myocardium	miokardium	szívizomszövet
endocardium	endokardium	szívbelhártya
atrium dextrum	átrium deksztrum	jobb pitvar
atrium sinistrum	átrium szinisztrum	bal pitvar
ventriculus dexter	ventrikulusz dekszter	jobb kamra
ventriculus sinister	ventrikulusz sziniszter	bal kamra
septum	szeptum	szívsövény
valva / valvula	valva / valvula	billentyű
valva semilunaris	valva szemilunárisz	félhold alakú billentyű (zsebes billentyű)
valva cuspidalis	valva kuszpidálisz	vitórlás billentyű
valva trunci pulmonalis	valva trunki pulmonálisz	tüdőartéria billentyű
valva bicuspidalis	valva bikuszpidálisz	kéthegyű vitórlás billentyű
valva tricuspidalis	valva trikuszpídálisz	háromhegyű vitórlás billentyű
valva aortae	valva aorté	aortabillentyű
m. papillaris	muszkulusz papillárisz	szemölcsizom
chorda tendinea	korda tendinea	ínhúr

A szív ingerkeltő és vezető rendszere

Latin név	Kiejtés	Jelentés
nodus sinuatrialis	nódusz szinuátriális	szinuszcsozó
nodus atrioventricularis	nódusz átrioventrikuláris	pitvar-kamrai csomó (AV-csomó)
fasciculus atrioventricularis	fascikulusz atrioventrikuláris	His-köteg
Tawara-szárok	tavara szárok	Tawara-szárok
Purkinje-rostok	purkinje rostok	Purkinje-rostok

Vérkörök

- **nagyvérkör:** ventriculus sinister → aorta → arteriák → arteriolák → kapilláris hálózat → sejtek (gázcsere) → venula → vena → v. cava superior et inferior → atrium dextrum
- **kisvérkör:** ventriculus dexter → a. pulmonalis → tüdő kapilláris hálózata az alveolusok felszínén → gázcsere → vénák → v. pulmonalis (4 db) → atrium sinistrum

Az aorta részei, a mell- és a hasüreg fontosabb artériái

Latin név	Kiejtés	Jelentés
aorta ascendens	aorta aszcendens	felszálló aorta
a. coronaria dextra	artéria koronária dextra	jobboldali koszorú artéria
ramus interventricularis posterior	rámusz interventrikulárisz poszterior	hátsó kamrák között futó verőér ág
a. coronaria sinistra	artéria koronária szinisztra	baloldali koszorú artéria
ramus circumflexus	rámusz cirkumlexusz	körbe futó artéria ág
ramus interventricularis anterior	rámusz interventrikulárisz anterior	elülső kamrák között futó verőér ág
arcus aortae	árkus aorté	aortaív 3 kilépő ér!
truncus brachiocephalicus (1)	trunkusz brahiocefalikusz	fej-kar verőértörzs
a. carotis communis dextra → fej ellátása jobb oldal	artéria karotisz communisz deksztra	jobb oldali közös fejverőér
a. subclavia dextra → kar ellátása jobb oldal, illetve innen agyi ágként az a. vertebralis	artéria szubklávia dextra	jobb oldali kulcsont alatti verőér
a. vertebralis	arétia vertebrális	csigolyaverőér
a. carotis communis sinistra (2) → fej ellátása bal oldal	artéria karotisz communisz szinisztra	bal oldali közös fejverőér
a. subclavia sinistra (3) → kar ellátása bal oldal, illetve innen agyi ágként az a. vertebralis	artéria szubklávia szinisztra	bal oldali kulcsont alatti verőér
aorta descendens	aorta deszcendens	leszálló aorta
aorta thoracica	aorta toracika	mellkasi aorta
aa. bronchiales	artérié bronhiálesz	hörgőartériák
aorta abdominalis	aorta abdominális	hasi aorta
a. coeliaca → máj, gyomor, lép ellátása	artéria cöliáka	hasi artériás értörzs
a. hepatica	artéria hepatica	máj verőér
a. lienalis	artéria lienális	lég verőér

Latin név	Kiejtés	Jelentés
a. gastrica	artéria gasztrika	gyomor verőér
a. mesenterica superior	artéria mezenterika szuperior	felső bélfodri verőér
a. suprarenalis	artéria szuprarenális	mellékvese verőér
a. renalis	artéria renális	vese verőér
a. testicularis (♂)	artéria tesztikulárisz (♂)	hereartéria (ffi)
a. ovarica (♀)	artéria ovarika (♀)	petefészek artéria (nő)
a. mesenterica inferior	artéria mezenterika inferior	alsó bélfodri verőér
a. iliaca communis	artéria iliáka kommunisz	közös csípőverőér
a. iliaca interna	artéria iliáka interna	belső csípőverőér
a. iliaca externa → alsó végtag ellátása	artéria iliáka ekszterna	külső csípőverőér

A fej artériái

Latin név	Kiejtés	Jelentés
a. carotis communis	artéria karotisz kommunisz	közös fejverőér (mindkét oldalon megtalálhatók szimmetrikusan az alábbi erek)
a. carotis externa	artéria karotisz ekszterna	külső fejverőér
a. thyroidea	artéria tiroidea	pajzsmirigy aréria
a. maxillaris	artéria maxillárisz	felső állcsonti artéria
a. lingualis	artéria lingválisz	nyelvartéria
a. facialis	artéria faciális	arcartéria
a. pharyngea	artéria faringea	garati artéria
a. occipitalis	artéria okcipitális	nyakszirti verőér
a. temporalis superficialis	artéria temporális szuperficiális	felszíni halántéki verőér
a. carotis interna → agy ellátása	artéria karotisz interna	belső fejverőér
Az agy artériás ellátása		
a. carotis interna	artéria karotisz interna	belső fejverőér
a. vertebralis	artéria vertebrális	csigolyaartéria
a. basilaris	artéria basilaris	agyalapi artéria
circulus arteriosus Willisii	cirkulusz arteriozus villizii	agyalapi artériás gyűrű
a. communicans anterior	artéria kommunikans anterior	elülső összekötő artéria
a. communicans posterior	artéria kommunikans posterior	hátsó összekötő artéria
a. cerebri anterior	artéria cerebri anterior	elülső agyi artéria
a. cerebri media	artéria cerebri média	középső agyi artéria
a. cerebri posterior	artéria cerebri poszterior	hátsó agyi artéria

A felső végtag artériái

Latin név	Kiejtés	Jelentés
a. subclavia	artéria szubklávia	kulcsont alatti verőér
a. axillaris	artéria aksillárisz	hónalji verőér
a. brachialis	artéria brahiális	kari verőér
a. ulnaris	artéria ulnárisz	síngcsonti verőér
a. radialis	artéria radiális	orsócsonti verőér
r. palmaris superficialis et profundus	rámus pálmárisz szuperficiális et profundusz	tenyéri felszíni és mély verőeres ág
aa. digitales	artérié digilálesz	ujj artériák

Alsó végtag artériái

Latin név	Kiejtés	Jelentés
a. iliaca externa	artéria iliáka eksterna	külső csípőverőér
a. femoralis	artéria femorális	combverőér
a. poplitea	artéria poplitea	térdhajlati/térdárki verőér
a. tibialis anterior	artéria tibiális anterior	elülső sípcsonti verőér
a. tibialis posterior	artéria tibiális posterior	hátsó sípcsonti verőér
a. dorsalis pedis	artéria dorzális pedis	lábháti artéria

Vénás keringés

Az alsó végtag vénái

Latin név	Kiejtés	Jelentés
v. saphena magna et parva (felületes)	véna szaféna magna et parva	alsó végtag nagy és kis bőrvénája
v. poplitea (mély)	véna poplitea	térdhajlati gyűjtőér
v. femoralis (mély)	véna femorális	combvéna
v. iliaca externa	véna iliáka eksterna	külső csípővisszér

Törzs gyűjtőeres hálózata

Latin név	Kiejtés	Jelentés
v. iliaca externa	véna iliáka eksterna	külső csípővisszér
v. iliaca interna	véna iliáka interna	belső csípővisszér
v. iliaca communis	véna iliáka kommunis	közös csípővisszér
v. ovarica (♀)	véna ovarika(♀)	petefészkek gyűjtőere
v. testicularis (♂)	véna testikulárisz (♂)	here gyűjtőere
v. renalis	véna renális	vese gyűjtőere
v. suprarenalis	véna szuprarenális	mellékvese gyűjtőere
vv. hepaticae	véné hepaticé	máj gyűjtőerei
vena cava inferior	véna káva inferior	alsó üres visszér
v. hemiazygos	véna hemiazigosz	fél-páratlan gyűjtőér
v. azygos	véna azigosz	páratlan gyűjtőér
v. cava superior	véna káva szuperior	felső üres visszér

A felső végtag vénái

Latin név	Kiejtés	Jelentés
rete venosum dorsale manus	rete venózum dorzálé mánusz	kézháti gyűjtőeres hálózat
v. basilica (felületes)	véna bazilika	királyi gyűjtőér (mediálisan fut)
v. cephalica (felületes)	véna cefalika	feji gyűjtőér (laterálisan fut)
v. mediana cubiti (felületes)	véna mediána kubiti	könyökhajlati visszér
v. brachialis (mély)	véna brahiális	kari gyűjtőér
v. axillaris (mély)	véna akszillárisz	hónalji gyűjtőér
v. subclavia	véna szubklávia	kulcscsont alatti gyűjtőér
angulus venosus	angulusz venózusz	vénás szöglet
v. brachiocephalica	vénabrahiocefalika	fej-kari gyűjtőér
v. cava superior	véna káva szuperior	felső üres visszér

Az agy vénás sinus-ai és a fej vénái

Latin név	Kiejtés	Jelentés
sinus sagittalis superior	szinusz szagittálisz szuperior	felső nyílirányú vénás öböl
sinus sagittalis inferior	szinusz szagittálisz inferior	alsó nyílirányú vénás öböl
sinus rectus	szinusz rektusz	egyenes vénás öböl
sinus transversus	szinusz transzverzusz	haránt vénás öböl
sinus sigmoideus	szinusz szigmoideusz	szigma alakú vénás öböl
v. jugularis interna (koponyán belülről)	véna jugulárisz interna	belső torkolati gyűjtőér
v. jugularis externa (koponyán kívülről)	véna jugulárisz externa	külső torkolati gyűjtőér
angulus venosus	angulusz venózusz	vénás szöglet
v. brachiocephalica	vénabrahiocefalika	fej-kari gyűjtőér
v. cava superior	véna káva szuperior	felső üres visszér

A vena portae rendszere – A máj portális keringése

Latin név	Kiejtés	Jelentés
v. mesenterica inferior	véna mezenterika inferior	alsó bélfodri gyűjtőér
v. mesenterica superior	véna mezenterika szuperior	felső bélfodri gyűjtőér
v. lienalis	véna lienálisz	lépvéna
v. gastrica	véna gasztrika	gyomor véna
v. portae → hepar sinusok	véna porté	májkapu visszér
vv. hepaticae	véné hepatiké	májvénák
v. cava inferior	véna káva inferior	alsó üres visszér

Magzati keringés (circulatio foetalis)

Latin név	Kiejtés	Jelentés
v. umbilicalis	véna umbilikálisz	köldökvisszér (1 db)
ductus venosus Arantii	duktusz venózusz arantii	összekötő ér a v. umbilicalis és a v. cava inferior között (a máj elkerülése)
v. cava inferior	véna káva inferior	alsó üres visszér
atrium dextrum	átrium deksztrum	jobb pitvar
foramen ovale	forámen ovále	ovális nyílás (pitvarok közötti sөvényen)
atrium sinistrum →nagyvérkör felé tovább	átrium szinisztrum	bal pitvar
ventriculus dexter	ventrikulusz dekszter	jobb kamra
a. pulmonalis	artéria pulmonálisz	tüdőartéria
ductus arteriosus Botalli → aorta felé	duktusz arteriózusz botalli	Botallo-vezeték aortával köt össze
pulmo	pulmo	tüdő (de gázcsere nincs!)
v. pulmonalis	véna pulmonálisz	tüdővéna
atrium sinistrum	átrium szinisztrum	bal pitvar
ventriculus sinister	ventrikulusz sziniszter	bal kamra
aorta → nagy vérkör	aorta	főverőér
a. iliaca interna	artéria iliáka interna	belső csípőverőér
a. umbilicalis	artéria umbilikálisz	köldökartéria (2 db)

7) Nyirokrendszer (systema lymphaceum)

Latin név	Kiejtés	Jelentés
lympha	limfa	nyirok
truncus lumbalis	trunkusz lumbális	ágyéki nyirokértörzs
truncus intestinalis	trunkusz intesztinális	hasúri szervek felől a cisterna chyli-be vezető nyirokértörzs
cisterna chyli	ciszterna híli	fő nyirokértörzs kezdeti, tágult szakasza
ductus thoracicus	ductus toracikus	fő nyirokértörzs, mellvezeték
truncus lymphaticus dexter	trunkusz limfatikus dekster	jobb oldali nyirokértörzs
angulus venosus	angulusz venózusz	vénás szöglet
tonsilla palatina	tonszilla palatina	szájpadlási mandula
tonsilla pharyngea	tonszilla faringea	garatmandula
tonsilla lingualis	tonszilla lingválisz	nyelvmandula
thymus	timusz	csecsemőmirigy
lien	lien	lép
nodus lymphaticus	nódusz limfatikus	nyirokcsomó
afferens nyirokér	afferens	a nyirokcsomóba bevezető nyirokér
medulla	medulla	velőállomány
trabecula	trabekula	a nyirokcsomó állományába behatoló elválasztó gerendázat
medullaris sinus	medulláris szinusz	velőállományi öblök
efferens nyirokér	efferens	a nyirokcsomóból kivezető nyirokér
capsula	kapszula	tok

8) Légző rendszer (systema respiratorium)

Latin név	Kiejtés	Jelentés
cavum nasi	kávum názi	orrüreg
concha nasalis superior / medius / inferior	koncha nazálisz szuperior / médiusz / inferior	felső / középső / alsó orrkagyló
septum nasi	szeptum názi	orrsövény
cavum oris	kávum orisz	szájüreg
pharynx	farinksz	garat
larynx	larinksz	gége
cartilago thyroidea	kártilágó tiroidea	pajzsporc
cartilago cricoidea	kártilágó krikoida	gyűrűporc
cartilago arythenoidea	kártilágó aritenoidea	kannaporc
epiglottis	epiglottisz	gégefő, gégefedő
ligamentum vocale	ligamentum vokále	hangszalag
rima glottidis	rima glottidisz	hangrés
trachea	trahea	légcső
bifurcatio	bifurkáció	elágazódás, a légcső 2 főhörgőre való elágazódási pontja
bronchus principalis dexter / sinister	bronhus princípálisz dekszter / sziniszter	jobb / bal főhörgő
pulmo	pulmó	tüdő
lobus	lóbusz	lebeny (jobb oldalt 3 lebeny, bal oldalt 2 lebeny!)
lobus superior	lóbusz szuperior	felső lebeny
lobus medius	lóbusz médisz	középső lebeny
lobus inferior	lóbusz inferior	alsó lebeny
hilus pulmonis	hílus pulmonisz	tüdőkapu
apex pulmonis	apeksz pulmonisz	tüdőcsúcs
basis pulmonis	bázis pulmonisz	tüdő alapja
bronchus	bronhus	hörgő
bronchiolus	bronhiólus	hörgőcske
alveolus	alveolus	léghólyagocska
mediastinum	medisztínium	gátorüreg (oldalról a két tüdőfél, alulról a rekesz által határolt terület a mellüregben)
pleura	pleura	mellhártya
pleura parietalis	pleura parietálisz	mellhártya fali lemeze (mellkasfallal tart kapcsolatot)
cavum pleurae	kávum pleuré	mellhártyák közötti üreg
pleura visceralis	pleura viszceralisz	mellhártya zsigeri lemeze (tüdő felszínével tart kapcsolatot)
diaphragma	diafragma	rekeszizom
sinus paranasales	szinusz paranazáles	ormelléküregek
sinus maxillaris	szinusz makszillárisz	arcüreg
sinus frontalis	szinusz frontálisz	homlokcsonti üreg
sinus ethmoidalis	szinusz etmoidálisz	rostacsonti üreg
sinus sphenoidalis	szinusz szfenoidálisz	ékcsonti üreg

9) Vizeletkiválasztó és elvezető rendszer (organa uropoetica)

Latin név	Kiejtés	Jelentés
ren	ren	vese
ureter	uréter	húgyvezeték
vesica urinaria	vezika urinária	húgyhólyag
m. sphincter vesicae (m. sphincter urethrae internus)	muszkulusz szfinkter veziké (muszkulusz szfinkter urétré internusz)	húgyhólyag belső záróizma
m. sphincter urethrae externus	muszkulusz szfinkter urétré ekszternusz	húgyhólyag külső záróizma
urethra	urétra	húgycső
Vese anatómiája		
fascia renalis	faszcia renálisz	vese külső tokja
capsula adiposa	kapszula adipóza	zsíros tok
capsula fibrosa	kapszula fibróza	vékony kötőszövetes tok
nephron	nefron	vesetestecske, a vese működési egysége
cortex renalis	kortex renálisz	vese kéregállománya
medulla renalis	medulla renálisz	vese velőállománya
pyramis	piramis	vesepiramis
papilla	papilla	szemölcs
calix minor	káliksz minor	kis vesekehely
calix major	káliksz major	nagy vesekehely
pelvis renalis	pelvisz renálisz	vesemedence
hilus renalis	hílus renálisz	vesekapu
Vese keringése		
arteria renalis	artéria renálisz	vese verőér
a. interlobaris	artéria interlobárisz	lebenyek közötti artéria
a. arcuata	artéria árkuáta	ívszerűen futó artéria
a. interlobularis	artéria interlobulárisz	lebenyek közötti artéria
vas afferens	vaz afferens	glomerulus-ba bevezető artéria
vas efferens	vaz efferens	glomerulus-ból kivezető artéria
peritubularis capillaris	peritubuláris kapilláris	vesetubulusokat körülvevő kapilláris hálózat
vasa recta	vaza rekta	egyenes lefutású ér
v. interlobularis	véna interlobuláris	lebenyek közötti gyűjtőér
v. arcuata	véna árkuáta	ívszerűen futó gyűjtőér
v. interlobaris	véna interlobáris	lebenyek közötti gyűjtőér
v. renalis	véna renálisz	vese gyűjtőere
Nephron felépítése		
vas afferens	vaz afferens	glomerulus-ba bevezető artéria
vas efferens	vaz efferens	glomerulus-ból kivezető artéria
glomerulus	glomerulus	érgomolyag
podocyta	podocita	lábás-sejt
Bowmann-tok	bowman tok	érgomolyagot körülvevő tok
tubulus contortus proximalis	tubulus kontortusz prokszimálisz	proximalis/elsődleges kanyarulatatos csatorna
ansa Henlei	anza henlei	Henle-kacs
tubulus contortus distalis	tubulus kontortusz disztálisz	distalis / másodlagos kanyarulatatos csatorna
ductus papillaris	duktusz papillárisz	gyűjtőcsatorna

10) Emésztőrendszer (apparatus digestorius)

Latin név	Kiejtés	Jelentés
A tápcsatorna falának rétegei		
tunica mucosa	tunika mukóza	bélhám réteg
tunica submucosa	tunika szubmukóza	bélhám alatti réteg
tunica muscularis	tunika muszkulárisz	simaizmot tartalmazó réteg
tunica subserosa	tunika szubszeróza	savós/kötőszövetes hártya alatti réteg
tunica serosa	tunika szeróza	savós/kötőszövetes hártya
Tápcsatorna szakaszai		
Előbél		
cavum oris	kávum óris	szájüreg
lingua	lingva	nyelv
frenulum linguae gingiva	frenulum lingvę gingiva	nyelvfék
palatum durum	pálátum durum	kemény szájpad
palatum molle	pálátum molle	lágyszájpad
uvula	uvula	nyelvcsap
isthmus faucium	isztmusz faucium	torokszoros
dens / dentes	densz / dentesz	dog / fogak
corona dentis	korona dentisz	fogkorona
collum dentis	kollum dentisz	fognyak
radix dentis	radiksz dentis	foggyökér
dentin	dentin	fog állománya
dens incisivus	densz incizívus	metszőfog
dens caninus	densz kaninusz	szemfog
dens premolaris	densz premolarisz	kisörlő fog
dens molaris	densz molarisz	nagyörlő fog
glandulae salivales	glandulé szaliváles	nyálmirigyek
glandula parotis	glandula parotisz	fültőmirigy
glandula sublingualis	glandula szublingválisz	nyelv alatti nyálmirigy
glandula submandibularis	glandula szubmandibulárisz	állkapocs alatti nyálmirigy
pharynx	farinksz	garat
oesophagus	özofágusz	nyelőcső
gaster/ventriculus	gaszter / ventrikulusz	gyomor
fundus ventriculi	fundus ventrikuli	gyomorfenék
cardia ventriculi	kardia ventrikuli	gyomorszáj
corpus ventriculi	korpusz ventrikuli	gyomor test
curvatura minor	kurvatúra major	nagygörbület
curvatura major	kurvatúra minor	kisgörbület
antrum	antrum	gyomor alsó része
pylorus	pilórus	alsó gyomorszáj, átmenet a gyomorból a patkóbélbe
Középbél		
intestinum tenue	intesztinum tenue	vékonybél
duodenum	duodénum	patkóbél
pancreas	pankreász	hasnyálmirigy
hepar	hepár	máj
jejunum	jejunum	éhbél
ileum	ileum	csípőbél
villi intestinales	villi intesztinálesz	bélbolyhok

Latin név	Kiejtés	Jelentés
Utóbél		
coecum	cóikum	vakbél
appendix vermiformis	appendiksz vermiformisz	féregnyúlvány
haustra coli	hausztra cóli	vastagbél kiöblösődései
teniae coli	ténié kóli	a felszálló, haránt és leszálló vastagbélen hosszában végigfutó három szalag
colon ascendens	kolon aszcendens	felszálló vastagbél
colon transversum	kolon tranzverzum	haránt vastagbél
colon descendens	kolon deszcendens	leszálló vastagbél
colon sigmoideum	kolon szigmoideum	szigmabél
rectum	rektum	végbél
anus	ánusz	végbélnyílás
m. sphincter ani internus / externus	muszkulusz szfinkter áni internusz / ekszternusz	végbél belső / külső záróizma
Hashártyaviszonyok		
peritoneum	peritóneum	hashártya
peritoneum parietale	peritóneum parietále	hashártya fali lemeze
peritoneum viscerale	peritóneum viszcelále	hashártya zsigeri lemeze
cavum peritonei	kávum peritónei	hashártya lemezei közötti üreg
intraperitonealis	intraperitóneális	hashártyán belüli képletek: gaster, hepar, lien, duodenum egy része, jejunum, ileum, coecum (részben), colon transversum, colon sigmoideum, tuba uterina, uterus corpus és fundus semi-intraperitonealis képletek (csak részben intra.): coecum, colon ascendens, colon descendens, rectum felső harmada, vesica urinaria telt állapotban
extraperitonealis	extraperitóneális	hashártyán kívüli
infraperitonealis / subperitonealis	infraperitóneális / szubperitóneális	hashártya alatti képletek: vesica urinaria, rectum alsó harmada, prostata, vesicula seminalis, ductus deferens, cervix uteri, urethra, vagina
retroperitonealis	retroperitóneális	hashártya mögötti képletek: pancreas, duodenum egy része, ren, glandula suprarenalis, ureter, rectum középső harmada)
omentum minus	omentum mínusz	kiscseplesz (májkapu – gyomor kiszögöllet)
omentum majus	omentum májusz	nagycseplesz (gyomor nagyszögöllet – hasfal)
mesenterium	mezentérium	bélfodor
mesocolon	mezokolon	vastagbél hashártya kettőzete

Latin név	Kiejtés	Jelentés
Emésztőmirigyek anatómiája		
pancreas	pankreasz	hasnyálmirigy
caput	kaput	fej
corpus	korpusz	test
cauda	kauda	farok
insulae pancreaticae	inzulé pankreatiké	Langerhans féle szigetek – endocrin: α -, β -, γ - sejtek
hepar	hepár	máj
lobus hepatis	lóbusz hepatisz	májlebvenyke
lobus portalis	lólusz portálisz	portális lebenyke
acinus hepatis	acinus hepatisz	májacinus
Máj keringése		
v. portae	véna porté	máj portális vénája / májkapuisszér
v. interlobularis	véna interlobulárisz	lebenykék közötti véna
a. hepatica	artéria hepatica	májartéria
a. interlobularis	artéria interlobulárisz	lebenykék közötti artéira
v. centralis	véna centrálisz	központi véna
vv. hepaticae	véné hepaticé	májvénák
Epeutak		
ductus interlobularis	duktusz interlobulárisz	lebenykék közötti epe gyűjtővezeték
ductus hepaticus	duktusz hepaticusz	májból kivezető epevezeték
ductus cysticus	duktusz cisztikusz	epehólyagba vezető cső
vesica fellea	vezika fellea	epehólyag
ductus choledochus	duktusz koledokusz	epevezeték (epehólyagból a patkóbélbe vezet)
papilla Vateri / papilla duodeni	papilla fáteri / papilla duodéni	hasnyálmirigy-vezeték és a fő epevezeték közös beszájadási pontja a patkóbélbe

Felhasznált irodalom

Szentgyörgyi Krisztina (2022) Orvosi latin kifejezések - Egészségügyi ágazatban tanulóknak. Mozaik Kiadó

Réthelyi Mihály és Szentágothai János (2020) Funkcionális anatómia, 4. kiadás, Medicina

Biológiai és orvosi latin szótár: <https://dictzone.com/magyar-orvosi-szotar/>